

τοῦ κ. Γριτσοπούλου ἀποτελεῖ ὄντως χρήσιμον συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑθνους μας.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

* * *

Lynn E. Rose: *Aristoteles Syllogistic*, Springfield Ill. U.S.A. ἔκδ. Ch. C. Thomas) 1968, σχ. 8, σ. VIII + 149.

Ἡ τυπικὴ λογικὴ, ἐξετάζουσα τὰ καθαρὰ σχήματα τοῦ διανοεῖσθαι, ὅσα δηλ. παράγονται ἀναλυτικῶς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ταυτότητος, ἐθεωρήθη ἀνέκαθεν ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν πρωτότυπον δημιουργημα τῆς φιλοσοφικῆς σκέψεως τοῦ Ἀριστοτέλους. Ἀνεγνωρίζετο, φυσικῶς, ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης ὠρμήθη ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιτυχοῦς ἀντιμετωπίσεως τῆς ἐριστικῆς τέχνης τῶν σοφιστῶν καθὼς καὶ τῆς ἐμπειρικῶς καὶ δοκιμαστικῶς πολλάκις χωρούσης μεθόδου τοῦ Πλάτωνος εἰς τοὺς διαλόγους, τὰ προηγούμενα ὅμως αὐτὰ ἐθεωροῦντο ἀπλῶς ὡς αἱ ἀφορμαί, (οἱ προεπιστημονικοὶ πειραματισμοί, οὕτως εἰπεῖν), αἱ ὅποια ἀρνητικῶς μόνον συνετέλεσαν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς νέας ἐπιστήμης τῆς λογικῆς. Ἀντιθέτως, ὁ συγγραφεὺς τῆς παρούσης μελέτης πειρᾶται νὰ καταδείξῃ, ὅτι αἱ θετικαὶ ἀπαρχαὶ τῆς ἀριστοτελικῆς συλλογιστικῆς πρέπει νὰ ἀναζητηθῶν ἤδη εἰς τὴν μέθοδον τῆς διαιρέσεως τοῦ γέροντος Πλάτωνος («Σοφιστής», «Πολιτικός»), ἐπιχειροῦντος νὰ ὀρίσῃ μίαν συγκεκριμένην ἔννοιαν διὰ τοῦ ἐντοπισμοῦ αὐτῆς ἐντὸς τοῦ εὐρύτερου ἐννοιολογικοῦ ὀρίζοντος, εἰς τὸν ὅποιον ἀνήκει, ἐπιτυγχάνοντος δὲ τοῦτο διὰ μεσολαβούντων μεταξὺ τούτου καὶ ἐκείνης μελῶν (π.χ. φυτὸν—δένδρον—μηλέα). Ἐξετάζονται, ἐν συνεχείᾳ πρὸς ταῦτα, ἡ ἀκριβὴς σημασία τῆς κατηγορήσεως κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη ὡς καὶ τὰ τρία ἀριστοτέλεια σχήματα, καταδεικνυμένου τοῦ ἀναγκαίου τοῦ *numerus clausus* αὐτῶν ἐντὸς τοῦ συστήματος τοῦ Ὀργάνου. Καίτοι ἀπευθυνομένη εἰς τὸν εἰδικευμένον λογικόν, ἡ μελέτη δὲν στερεῖται ἐνδιαφέροντος καὶ διὰ τὸν εὐρύτερον ἐξετάζοντα τὸ πρόβλημα τῶν ἱστορικῶν ἀπαρχῶν τῆς λογικῆς ἐπιστήμης, ἀν καί, ὅπως φρονῶ, ὄχι εὐστόχως ἀγνοοῦνται τὰ Τοπικά, ἔργον χρονικῶς ἐκ τῶν παλαιότερων τοῦ Ὀργάνου, τὸ ὅποιον ὅμως δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον θὰ ἠδύνατο νὰ παράσχη πολυτίμους ἐνδείξεις ὡς πρὸς τὴν περὶ ἐνοιῶν ἰδίᾳ—καὶ ὀρισμοῦ αὐτῶν δι' ὑπαγωγῆς των εἰς ἀνωτέρας καὶ εὐρύτερας—θεωρίαν τοῦ Σταγίριτου.

Δ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ